

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5589/2534

นาง เฮียงตั้ง แซ่จู้ โจทก์ นาย ยุ ทธนา ศรีสุขมั่ง มี จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 438, ป.พ.พ. มาตรา 442, ป.พ.พ. มาตรา 572, ป.วิ.พ. มาตรา 55, ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.วิ.อ. มาตรา 46, ป.อ. มาตรา 300, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 157

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้โจทก์เป็นเพียงผู้เช่าซื้อรถยนต์ที่นายมังกรขับ แต่ถ้าโจทก์ได้ชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้ว โจทก์ย่อมได้กรรมสิทธิ์ในรถยนต์ที่เช่าซื้อ การครอบครองรถยนต์คันดังกล่าวเป็นการครอบครองโดยมีเจตนาจะเป็นเจ้าของ และตามสัญญาเช่าซื้อโจทก์มีหน้าที่ดูแลรักษาและซ่อมแซมรถยนต์คันดังกล่าวให้คงสภาพใช้การได้ดีตลอดเวลาหากมีผู้ทำละเมิดเป็นเหตุให้รถยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหาย ดังนั้น ที่โจทก์บรรยายฟ้องว่าโจทก์เป็นเจ้าของรถยนต์คันดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นการบรรยายตามความเข้าใจของโจทก์ไม่เป็นเหตุให้โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ในคดีอาญาพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300 ก.เป็นผู้เสียหาย และตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43, 157 รัฐเป็นผู้เสียหาย คดีถึงที่สุดโดยศาลพิพากษาลงโทษจำเลย โจทก์ในคดีนี้ไม่ใช่ผู้เสียหายหรือคู่ความในคดีอาญานั้น ในการพิพากษาคดีนี้ศาลจึงไม่จำเป็นต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาแต่เป็นกรณีที่ต้องฟังข้อเท็จจริงกันใหม่จากพยานหลักฐานที่คู่ความนำสืบกันมาในสำนวนคดีนี้ ความเสียหายของโจทก์มิได้เกิดจากการทำละเมิดของจำเลยเพียงฝ่ายเดียว กล่าวคือเกิดจากการขับรถยนต์โดยประมาทของ ม.จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อโจทก์เป็นอย่างมากด้วย พิศราห์ พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดแล้วไม่สมควรที่จะให้จำเลยรับผิดชอบโจทก์ในความเสียหายทั้งหมดของโจทก์. (วรรคสองวินิจฉัยโดยมติที่ประชุมใหญ่ครั้งที่ 5/2534)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยขับรถยนต์สองแถวไปตามถนนพระรามที่ 4 จากด้านสะพานเหลืองมุ่งหน้าไปทางหัวลำโพง เมื่อมาถึงบริเวณสี่แยกตัดกับถนนจรัญเมืองและถนนมหานคร จำเลยได้ขับรถด้วยความประมาทปราศจากความระมัดระวัง กล่าวคือจำเลยขับรถเลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนจรัญเมืองโดยไม่หยุดดูความปลอดภัยว่ามีรถแล่นสวนมาหรือไม่และขับตัดหน้ารถยนต์ของโจทก์ซึ่งมีนายมังกร สุเมธินันทวงศ์ บุตรโจทก์เป็นผู้ขับแล่นสวนทางมา และมีนายเกรียงศักดิ์ วัฒนะวานิชกุลกับนายอักษร จารุจินดา นั่งมาในรถด้วย เป็นเหตุให้รถทั้งสองคันเกิดชนกัน ทำให้รถของโจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้จำเลยใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์พร้อมดอกเบี้ย จำเลยให้การว่า โจทก์ไม่ใช่เจ้าของรถยนต์คันเกิดเหตุจึงไม่มีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหาย เหตุที่รถชนกันไม่ใช่เกิดจากการขับรถยนต์โดยประมาทของจำเลย แต่เกิดจากการขับรถยนต์โดยประมาทของนายมังกร อายุ 17 ปี บุตรของโจทก์ซึ่งขับรถยนต์ของโจทก์ จำเลยได้ฟ้องเรียกค่าเสียหายจากนายมังกรและโจทก์ในฐานะเป็นมารดาของนายมังกรต่อศาลแพ่งแล้ว ค่าเสียหายของโจทก์ไม่ถึงที่ฟ้อง ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาให้จำเลยใช้ค่าเสียหายและดอกเบี้ยเป็นเงิน 123,135 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ในต้นเงิน 116,530 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่

โจทก์ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกาตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้เป็นยุติว่า เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2525 นายมังกร สุเมธินันทวงศ์บุตรของโจทก์ซึ่งขณะนั้นอายุ 17 ปี ไม่มีใบอนุญาตขับรถยนต์ ได้ขับรถยนต์เก๋งคันหมายเลขทะเบียน 6 ง-8723 กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นรถยนต์ที่โจทก์เช่าซื้อจากบริษัทคอมเมอร์เชียลทริสต์ จำกัด ตามสัญญาเช่าซื้อเอกสารหมายเลข จ.1 โดยขับแล่นไปตามถนนพระรามที่ 4 จากหัวลำโพงมุ่งหน้าไปทางสามย่าน เมื่อรถยนต์แล่นไปถึงสี่แยกตัดกับถนนจตุรทิศและถนนมหาราช ได้ชนกับรถยนต์สองแถวคันหมายเลขทะเบียน 6 ม-3538 กรุงเทพมหานคร ของจำเลยซึ่งจำเลยเป็นคนขับแล่นสวนทางและกำลังเลี้ยวขวาจะเข้าถนนจตุรทิศ รถชนกันในทางเดินรถของรถที่นายมังกรขับ เป็นเหตุให้รถยนต์ที่นายมังกรขับและรถยนต์ที่จำเลยขับได้รับความเสียหาย และนายเกรียงศักดิ์ วัฒนะวานิชกุลที่นั่งมาในรถยนต์ที่นายมังกรขับได้รับอันตรายสาหัส พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยและนายมังกรเป็นคดีอาญาต่อศาลแขวงพระนครใต้และศาลคดีเด็กและเยาวชนกลางโดยลำดับคดีอาญาที่จำเลยถูกฟ้องศาลแขวงพระนครใต้พิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 300 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43, 157 ตามฟ้อง ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300 ซึ่งเป็นบทหนักจำคุก 3 เดือน และปรับ 3,000 บาท โทษจำคุกให้รอไว้มีกำหนด 2 ปี ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน คดีถึงที่สุดรายละเอียดปรากฏตามสำนวนคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 10561/2526 ของศาลแขวงพระนครใต้ ส่วนคดีอาญาที่นายมังกรถูกฟ้อง ไม่ปรากฏผลของคดีในสำนวนคดีนี้มีปัญหาที่จะวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยในประการแรกว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ จำเลยฎีกาว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเพราะโจทก์ฟ้องว่าโจทก์เป็นเจ้าของรถยนต์ที่นายมังกรขับความจริงโจทก์เป็นเพียงผู้เช่าซื้อรถยนต์คันดังกล่าวศาลฎีกาเห็นว่า แม้โจทก์เป็นเพียงผู้เช่าซื้อรถยนต์ที่นายมังกรขับแต่ถ้าโจทก์ได้ชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนแล้ว โจทก์ย่อมได้กรรมสิทธิ์ในรถยนต์ที่เช่าซื้อ การครอบครองรถยนต์คันดังกล่าวเป็นการครอบครองโดยมีเจตนาจะเป็นเจ้าของ และตามสัญญาเช่าซื้อเอกสารหมายเลข จ.1 ข้อ 5(2) โจทก์มีหน้าที่ดูแลรักษาและซ่อมแซมรถยนต์คันดังกล่าวให้คงสภาพใช้การได้ดีตลอดเวลา หากมีผู้ทำละเมิดเป็นเหตุให้รถยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหาย ย่อมถือได้ว่าเป็นการทำละเมิดต่อโจทก์ ดังนั้น โจทก์บรรยายฟ้องว่าโจทก์เป็นเจ้าของรถยนต์คันดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการบรรยายตามความเข้าใจของโจทก์ ไม่เป็นเหตุให้โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องคดีนี้ มีปัญหาที่จะวินิจฉัยต่อไปว่า ในการพิพากษาคดีนี้ซึ่งเป็นคดีส่วนแบ่งศาลจำต้องถือข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาในสำนวนคดีอาญาดังกล่าว แต่เป็นกรณีที่ต้องฟังข้อเท็จจริงกันใหม่จากพยานหลักฐานที่คู่ความนำสืบกันมาในสำนวนคดีนี้ มีปัญหาที่จะวินิจฉัยต่อไปว่า จากพยานหลักฐานที่คู่ความนำสืบกันมาในสำนวนคดีนี้ ฟังได้หรือไม่ว่า จำเลยได้กระทำความละเมิดต่อโจทก์ปัญหานี้ศาลล่างทั้งสองไม่ได้วินิจฉัยไว้ แต่ศาลฎีกาเห็นสมควรวินิจฉัยไปโดยไม่ต้องย้อนสำนวนให้ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยก่อนและศาลฎีกาเห็นว่า โจทก์มีนายมังกร นายเกรียงศักดิ์

และนายอักษรจารุจินดา เป็นพยานเบิกความว่า เหตุที่รถยนต์ที่จำเลยขับกับที่นายมังกรขับเกิดชนกัน เนื่องจากจำเลยขับเลี้ยวขวาแล่นตัดหน้ารถยนต์ที่นายมังกรขับ ซึ่งจำเลยเองก็เบิกความรับว่า ก่อนจำเลยจะขับรถยนต์เลี้ยวขวาเข้าถนนจารุเมือง จำเลยเห็นมีรถยนต์เก๋งแล่นสวนทางมา จึงเห็นว่าการที่จำเลยขับรถยนต์เลี้ยวขวาโดยไม่หยุดรถรอให้รถยนต์ที่แล่นสวนทางผ่านทางแยกไปก่อน จนเป็นเหตุให้รถยนต์ชนกันนั้น ถือได้ว่าเหตุรถยนต์ชนกันเกิดจากการขับรถยนต์โดยประมาทของจำเลยและเป็นการละเมิดต่อโจทก์ แต่จากคำเบิกความของร้อยตำรวจโทนิศ ศรีประยูรธรรม พยานของโจทก์ และแผนที่สังเขปแสดงสถานที่เกิดเหตุเอกสารหมายเลข จ.1 ในสำนวนคดีอาญา หมายเลขแดงที่ 10561/2526ของศาลแขวงพระนครใต้ ที่ได้ความว่าจุดที่รถยนต์ชนกัน มีรอยห้ามล้อของรถยนต์ที่นายมังกรขับยาวถึงประมาณ 8 เมตร ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับสภาพความเสียหายของรถยนต์ที่นายมังกรขับและที่จำเลยขับตามภาพถ่ายหมายเลข จ.4 ถึง จ.14 และ ล.1 ที่ปรากฏว่ารถยนต์ทั้งสองคันต่างได้รับความเสียหายมาก อันแสดงให้เห็นได้ว่านายมังกรได้ขับรถยนต์ผ่านทางแยกที่เกิดเหตุด้วยความเร็วสูง ศาลฎีกาเห็นว่าเหตุที่เกิดรถยนต์ชนกับ เกิดจากการขับรถยนต์โดยประมาทของนายมังกรด้วย คงมีปัญหาค่าเสียหายต่อไปเพียงว่า โจทก์ได้รับความเสียหายและสมควรได้รับค่าเสียหายจากจำเลยเพียงใด สำหรับค่าเสียหายที่เกิดแก่รถยนต์ที่นายมังกรขับ โจทก์มีตัวโจทก์ นายมังกร และนายยงยุทธ บุญชนะชัย เป็นพยานเบิกความว่า รถยนต์ดังกล่าวได้รับความเสียหาย โจทก์จ้างนายยงยุทธเปลี่ยนอุปกรณ์และซ่อมแซมเป็นเงินรวม 94,230 บาท ตามใบเสร็จรับเงินและใบเสนอราคา เอกสารหมายเลข จ.2 และ จ.3 ส่วนจำเลยไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบให้เชื่อได้เป็นอย่างอื่น และเมื่อพิจารณาถึงความเสียหายของรถยนต์คันดังกล่าวตามภาพถ่ายหมายเลข จ.4 ถึง จ.14 ซึ่งปรากฏว่าได้รับความเสียหายเป็นอย่างมากแล้ว เห็นว่าพยานหลักฐานของโจทก์มีน้ำหนักเชื่อได้ว่ารถยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหายต้องเสียค่าเปลี่ยนอุปกรณ์และซ่อมแซมรวมเป็นเงิน 94,230 บาท จริง สำหรับค่าเสื่อมราคาของรถยนต์เห็นว่ารถยนต์คันดังกล่าวได้รับความเสียหายมาก เมื่อซ่อมเสร็จแล้วย่อมจะเสื่อมราคาไปบ้าง แต่ที่โจทก์ขอเรียกค่าเสียหายในส่วนนี้ไว้เป็นเงิน 20,000 บาท นั้น เห็นว่าจากใบเสนอราคาเอกสารหมายเลข จ.3 ปรากฏว่าอุปกรณ์ของรถยนต์ส่วนที่ได้รับความเสียหายได้รับการซ่อมแซมโดยเปลี่ยนใหม่เป็นส่วนใหญ่ เมื่อซ่อมแซมเสร็จแล้วรถยนต์คันดังกล่าวไม่น่าจะเสื่อมราคาลงถึงจำนวนตามที่โจทก์ขอ และเห็นสมควรกำหนดค่าเสียหายในส่วนนี้เป็นเงิน 5,000 บาท สำหรับข้อที่โจทก์ไม่ได้ใช้รถยนต์ที่โจทก์ฟ้อง ขอเรียกค่าพาหนะในการเดินทางวันละ 100 บาท เป็นเวลา 23 วัน เป็นเงินรวม 2,300 บาท นั้น เห็นว่าโจทก์ไม่ได้นำสืบพยานหลักฐานใดที่จะทำให้เห็นได้ว่า โจทก์ได้เสียค่าพาหนะในการเดินทางตามที่โจทก์กล่าวอ้างมาในคำฟ้อง ไม่สมควรกำหนดค่าเสียหายในส่วนนี้ให้โจทก์ สรุปแล้วค่าเสียหายของโจทก์ คือค่าเปลี่ยนอุปกรณ์และซ่อมแซมรถยนต์ กับค่าเสื่อมราคาของรถยนต์คิดเป็นเงินรวม 99,230 บาท แต่โดยเหตุที่ความเสียหายของโจทก์ดังกล่าว มิได้เกิดจากการทำละเมิดของจำเลยเพียงฝ่ายเดียว กล่าวคือเกิดจากการขับรถยนต์โดยประมาทของนายมังกร จนเป็นเหตุก่อให้เกิดความเสียหายต่อโจทก์เป็นอย่างมากด้วย พิจารณาพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดแล้ว ไม่สมควรที่จะให้จำเลยรับผิดชอบต่อโจทก์ในความเสียหายทั้งหมดของโจทก์ และเห็นสมควรกำหนดค่าเสียหายที่ให้จำเลยชดเชยให้โจทก์เป็นเงินรวม 30,000 บาท โดยแยกให้จำเลยชดเชยเป็นค่าเปลี่ยนอุปกรณ์และซ่อมแซมรถยนต์เป็นเงิน 28,000 บาท ค่ารถยนต์เสื่อมราคาเป็นเงิน 2,000 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีจากต้นเงินแต่ละจำนวนดังกล่าว นับแต่วันที่ 26 ตุลาคม 2525 และนับแต่วันฟ้องโดยลำดับตามที่โจทก์ขอ พิพากษา

แก้เป็นว่า ให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินรวม30,000 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ย.

องค์คณะ

พรชัย สมรรถเวช · ศรีภูมิ สุวรรณโรจน์ · มานิตย์ จิตต์จันทร์กลับ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/5589/2534>